

**ОБЩИ УСЛОВИЯ ПО ЗАСТРАХОВКА
„ДОМАШНО ИМУЩЕСТВО“**

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ. ТЕРИТОРИАЛНО ДЕЙСТВИЕ

1. По тези Общи условия ЗД БУЛ ИНС АД, наричано по-нататък Застраховател, сключва договори за застраховка „Домашно имущество“ с физически или юридически лица, наричани по-нататък Застрахован. Застраховката има действие на територията на Република България и е валидна само за имущества, намиращи се на посочения в полицата адрес.

2. Договор за застраховка „Домашно имущество“ може да бъде сключен от собственика на застрахованото имущество или от лице, което отговаря за имуществото или ползва същото със знанието и съгласието (изрично или мълчаливо) на собственика, или на някакво вещноправно или облигационно основание. В случаите, когато за Застрахован по договора се счита сключен в полза на последния.

2.1. Застраховката може да бъде сключена в полза на трето лице, различно от собственика на застрахованото имущество, което следва да бъде изрично упоменато в договора.

2.2. Договор за застраховка „Домашно имущество“, може да сключи също и лице, писмено упълномощено да действа като представител на собственика на имуществото, което обстоятелство се отбелязва в застрахователния договор.

3. Правото за получаване на застрахователно обезщетение зависи от изпълнението от страна на Застрахования на неговите задължения по договора за застраховка, в това число задължението за заплащане на застрахователната премия в уговорения срок и размер и задължението за обявяване на всички обстоятелства, които са от съществено значение за риска.

II. ОПРЕДЕЛЕНИЯ

4. По смисъла на тези Общи условия:

4.1. „**пожар**“ е поява на огън, който образува пламък или жарава, възникнал на несъобразено за целта огнище, или излязъл от него и в състояние да се разпространява със собствена енергия. Вредите се изразяват в пълно или частично изгаряне, обгаряне, опушване, овъгляване, замърсяване от действието на вода и/или пана при гасенето на пожара. Покриват се и целесъобразно направените разходи за гасенето на пожара в рамките на застрахователната сума:

4.2. „**мълния**“ е взаимодействие между силно наелектризиран облак и земята с разрушително действие, вследствие висока температура, високо напрежение и голяма сила на електрически ток. Вредите се изразяват в запалване, стопяване, обгаряне, опушване, счупване, натрошаване или друго механично увреждане при пряко попадение върху застраховани имущества.

4.3. „**експлозия**“ е внезапно освобождаване на енергия, причинено от силата на разширяващи се газове или пари. Експлозия на съдове под налягане (парни котли, бойлери, тръби и други подобни) може да се приеме за такава сами, ако стените на съда са разкъсани до такава степен, че е настъпило внезапно изравняване на налягането вътре и извън съда. Експлозията следствие на химическа реакция вътре в съда се приема за такава дори в случаите, когато стените на съда не са разкъсани, но същият е увреден от експлозията. Експлозията предизвиква счупване, натрошаване, изкривяване, разкъсване, изгаряне, опушване.

4.4. „**имплозия**“ е мигновено взривообразно запълване на обем, придружено с разкъсване на корпуса или друга част на устройство или съоръжение, в което налягането е по-ниско от външното. Вредите се изразяват в счупване, натрошаване, изгаряне, опушване и повреждане на имуществото.

4.5. „**буря**“ е силен вятър със скорост над 15 м./сек. Към бурята се отнасят още ураганът със скорост над 30 м./сек., вихрушката и смерчът, които се характеризират с въртеливо (ротационно) движение;

Вредите се изразяват в събаряне, счупване, разкъсване, откъсване, отнасяне и други механични повреди или унищожаване на имущество. Обезщетяват се вредите, непосредствено причинени от бурята, както и тези от паднали върху застрахованото имущество части от сгради, дървета или клони.

4.6. „**градушка**“ е валеж от ледени образувания с различна

Време (мин.)	Валеж (л/кв.м)	Време (час)	Валеж (л/кб.м)
5	2,50	1	12,00
10	3,80	2	18,00
15	5,00	3	22,50
20	5,00	4	27,00
26	7,00	12	45,00
30	8,00	24	60,00
35	9,00		
40	9,60		
45	10,25		
50	11,00		

форма и размер. Преките вреди се изразяват в счупване, натрошаване или други механични повреди, както и в последващо измокряне след счупване на стъкла, керемиди, запушване на водосточни тръби от ледени зърна и други подобни.

4.7. „**проливен дъжд**“ е падане на големи количества валежи за кратко време, надвишаващи следните стойности:

Посочените стойности са базови, като Застрахователят може да приеме и по-ниски стойности на количеството на падналите валежи, въз основа на удостоверение от общинските власти, данни от медиите или по анкетен път. Вредите, нанесени на имущества се изразяват в измокряне, отнасяне, наводняване или затлачване.

4.8. „**увреждане от тежест при естествено натрупване на сняг или лед**“ е събаряне, срутване, деформиране или повреждане на сгради, съоръжения и инсталации, както и на намиращите се в тях имущества на съхранение, независимо дали снегът а паднал за кратко време в обилно количество или неговото натрупване е образувано в резултат на навяване от вятър.

4.9. „**наводнение, вследствие на природни бедствия**“ е разливане на големи количества водни маси в резултат на проливни, интензивни или продължителни валежи, на бързото топене на сняг, на разливания на реки, на преливане на язовири, езера и канали. Вредите се изразяват в намокряне, затлачване, събаряне, отнасяне на имущества или наводняване. Всички вреди, възникнали в срок до 72 часа от първото наводнение на територията, в която се намира местонахождението на застрахованото имущество, ще се считат за увреждане от едно събитие.

4.10. „**авария на водопроводна, канализационна или отоплителна инсталация**“ е внезапна и непредвидима повреда /спукване, избиване, пробиване или счупване/, в резултат на която се нарушава нейната нормална експлоатация и става изтичане на вода или пара. Отговорността на Застрахователя е за първоначално и еднократно проявление на риска през срока на застраховката.

4.11. „**сблъскване или падане на летателно тяло, негови части или товар**“ е запалване, обгаряне, опушване, счупване или натрошаване на застраховано имущество.

4.12. „**свличане**“ е движение от геоложки характер на земни маси, които под действието на силите на гравитацията и/или на повърхностни или подпочвени води се откъсват и придвижват по наклонена повърхност, образувана във вътрешността на земните склонове.

4.12.a „**срутване**“ е внезапно, бързо и еднократно падане на големи земни и/или скални маси от планински масиви или от речни или морски брегове в резултат на естественото изветряне на скалите, отслабване на вътрешните им връзки и дълбокото им напукване.

4.13. „**земетресение**“ е вертикална или хоризонтално разтърсване на земни пластове, причинено от внезапни естествени размествания и разломявания в кората или в по-дълбоки зони на земята. Всички вреди, възникнали в срок до 72 часа от първия трясък, ще се считат за увреждане от едно събитие.

4.14. „**вандализъм /злоумишлени действия на трети лица**“ по смисъла на тези Общи условия съставляват злоумишлени, противообществени действия на трети лица, изразяващи се в умишлено унищожаване или повреждане на чуждо имуществена благо, включително умишлен палеж или умишлено използване на взривни устройства и материали, без намерение за незаконно

отнемане от владение, които действия макар и противоправни, предвид степента на обществена опасност не се квалифицират като престъпления по Наказателния кодекс на Р България.

4.15. „кражба чрез взлом“ е отнемане на чужда движима вещ от владението на друго без неговото съгласие и с цел противозаконно да се присвои, като е проникнато чрез разрушаване, повреждане или подкопаване на здраво направени прегради за защита на имуществото по смисъла на член 195, ал.1, т. 3 от Наказателния кодекс.

4.16. „кражба чрез използване на техническо средство“ е отнемане на чужда движима вещ от владението на друго без негово съгласие и с цел противозаконно да се присвои като е ползван предмет, създаден от човек, без който деянието не би могло да бъде довършено или довършването му би било затруднено.

4.17. „късо съединение, токов удар, пряко попадение на мълния“ е протичане на ток със стойности, за които електрическата верига не е била проектирана, дължащо се на случайно създадена връзка между две точки с различен потенциал, в частност между изводите на захранващ източник /късо съединение/, или на подавана на ток с аномално напрежение от захранващата мрежа или на индукция вследствие удар от мълния /токов удар/.

4.18. „рискови обстоятелства“ са фактори, които обуславят или пречат за реализирането на риска.

4.19. „действителна стойност“ е тази, за която вместо застрахованото имущество, може да се купи друго от същото качество /вид, възраст, състояние/ и количество.

4.20. „възстановителна стойност“ е цената за възстановяване за застрахованото имущество от същия вид, в това число всички присъщи разходи за доставка, строителство и монтаж и други, без прилагане на обезценка/овехтяване.

4.21. „имущество“ е съвкупността от обектите за застраховане, подробно описана в застрахователната полица.

4.22. „жилищни и смесени сгради“ са сгради с ниско, средно и високо застрояване, съгласно показателите на чл.23 от Закона за устройство на територията, които показатели са определени по изискванията на чл.24 от същия закон.

4.23. „самоучастие /франшиз/“ е форма на лично участие на собственика на застрахованото имущество или на третото ползващо се лице, изразяваща се в поемане от него на част от отговорността, в случай на настъпване на застрахователно събитие. Самоучастието може да бъде безусловно и условно:

4.23.1. „безусловно самоучастие /безусловен франшиз/“ - при тази форма на самоучастие собственикът на застрахованото имущество или третото ползващо се лице поема отговорността от настъпването на застрахователното събитие с договорения в полицата процент /размер/ при всяка вреда;

4.23.2. „условно самоучастие /условен франшиз/“ - при тази форма на самоучастие Застрахователят заплаща целия размер на вредата, ако той надвишава договорения в полицата процент /размер/ на самоучастието. Вредите, които не надвишават договореното условно самоучастие, се поемат изцяло от собственика на застрахованото имущество или от третото ползващо се лице.

4.24. „Протокол-образец 16“ и **„Констативен акт-образец 15“** са приложения по чл.7, ал.3 от Наредба №3 от 2003 г. за съставяне на актове и протоколи по време на строителството, издадена на основание чл.189, ал.3 от Закона за устройство на територията.

III. ОБЕКТ НА ЗАСТРАХОВАНЕ

5. По тези Общи условия се застраховат имущества, използвани от Застрахования в неговия бит и домакинство.

6. Според своя вид и предназначение имуществата, подлежащи на застраховане по тези Общи условия са:

6.1. Недвижимо имущество, в т.ч.:

6.1.1. Жилищни сгради. Неразделна част от сградите са:

6.1.1.1. вградените в тях инсталации /газови, електрически, телефонни, водопроводни, отоплителни, канализационни, пожарогасителни, пожароизвестителни, алармени, климатични, вентилационни и други/, представляващи неразделна част от сградите, без крайните устройства на тези инсталации;

6.1.1.2. трайно монтираните подови настилки;

6.1.1.3. вратите и прозорците;

6.1.1.4. трайно монтираният санитарен фаянс;

6.1.1.5. мазетата и таванските помещения;

6.1.1.6. дела на собственика на застрахованото имущество в общите части на сградата.

6.1.2. помощни и селскостопански сгради, когато те се намират в непосредствена близост /в рамките на двора/ до застрахованата жилищна сграда или са част от нея.

6.2. движимо имущество:

6.2.1. радио, телевизионна, аудио, видео и електронно-компютърна техника /без преносими компютри, мобилни телефони и друга нестационарна техника/;

6.2.2. електродомакински уреди;

6.2.3. покъщнина и обзавеждане. В тази група имущества влизат мебелите, осветителните тела, нестационарните подови настилки /килими, губери и др./, завесите, всички видове постелки и завивки, дрехи, обувки и книги.

7. Не се застраховат по тези Общи условия:

7.1. земи;

7.2. трайни насаждения;

7.3. стайни и декоративни растения;

7.4. животни, птици, риби и кошери с пчели;

7.5. моторни превозни средства, селскостопански машини и техника, колички, каруци и др. подобни;

7.6. движими и недвижими имущества, използвани е производствени или търговски цели;

7.7. сгради, които са построени без разрешение за това, издадено в съответствие с установения от закона ред /незаконно строителство/;

7.8. незавършени сгради. Това изключение не се прилага, когато незавършената сграда служи за обезпечение по кредит, отпуснат от банка за нейното построяване или довършване и застраховката се сключва в полза на банката, отпуснала кредита. Сградите не се считат за незавършени, когато за тях има издаден Протокол-образец 16 за жилищните и смесени сгради с високо застрояване и Констативен акт-образец 15 за жилищните и смесени сгради с ниско или средно застрояване и за вилни сгради:

7.8а. движимо имущество, съхранявано в незавършени сгради, дори когато незавършената сграда е застрахована при условията на предходната т.7.8, изречение второ.

7.9. движими имущества, съхранявани в мазета и тавански помещения /когато същите не се използват за живеене/;

8. При специални условия /изисквания за съхранение, тарифи, самоучастие и др./ се застраховат:

8.1. сечива, инструменти и техника за битови ремонти;

8.2. лично оръжие;

8.3. пари, бижута, ценни книжа, ценни предмети, съхранявани в сейфове или метални каси;

8.4. произведения на изкуството, гоблени, филателни колекции и предмети с антикарна стойност;

8.5. селскостопанска продукция, съхранявана при подходящи условия в закрити помещения:

8.6. музикални инструменти;

8.7. аудио и видео касети и компактдискове;

8.8. бутикови дрехи и обувки;

8.9. книги и ръкописи с антикарна стойност;

8.10. велосипеди, съоръжения за лов и риболов и за упражняване на други хобита и спортове, играчки;

8.11. мобилна електро-комиютърна техника (мобилни телефони, фотоапарати, камери, мобилни компютри), за времето, през което се намират на посочения в полицата адрес;

8.12. газови, нафтови котли или котли на твърдо гориво, слънчеви батерии и сателитни антени;

8.13. огради, басейни;

8.14. отделно изградени в рамките на имота барбекюта и външни пещи.

9. Имущество от видовете, описани в т. 8. се счита за застраховано, само ако е изрично и поединично посочено в застрахователната полица или приложенията към нея.

IV. ЗАСТРАХОВАТЕЛНИ РИСКОВЕ

10. Застрахователен риск е обективно съществуваща вероятност от бъдещо увреждане на застрахованото имущество, осъществяването на която е несигурно, неизвестно и независимо от волята на Застрахования. Застраховката покрива преките материални вреди на имуществата в резултат на проявление на покритите от Застрахователя рискове. Застрахователят покрива и допълнителни

разходи на Застрахования или собственика на застрахованото имущество, ако е различен от посоченото в полицата лице, които са в пряка и непосредствена връзка с настъпването на застрахователното събитие, съгласно посоченото по-долу в тези Общи условия и уговореното в застрахователната полица. Покритите от Застрахователя рискове са групирани по клаузи, както следва:

- 10.1. Клауза 01** - Пожар, включително последиците от гасенето на пожара; мълния; експлозия; имплозия; сблъскване или падане на летателно тяло, негови части или товар;
- 10.2. Клауза 01-1** - Разходи за разчистване на развалини и останки, вследствие настъпило застрахователно събитие, покрито по полицата и разходи за хотел. В случай че жилището е станало необитаемо. Вследствие настъпило застрахователно събитие;
- 10.3. Клауза 02** - Буря; ураган; градушка; падане на дървета и клони в резултат на буря, ураган или градушка; проливен дъжд; увреждане от тежест при естествено натрупване ма сняг или лед;
- 10.4. Клауза 02-1** - Наводнение, вследствие на природни бедствия;
- 10.5. Клауза 03** - Измокряне в резултат на авария на водопроводни, канализационни или отоплителни инсталации и включените към тях уреди, както и измокряне от забравени кранове и чешми;
- 10.6. Клауза 04** – Свличане и срутване на земни пластове;
- 10.7. Клауза 05** - Земетресение;
- 10.8. Клауза 07** - Увреждане от удар от транспортно средство, както и увреждане от удар от животно;
- 10.9. Клауза 08** – Вандализъм / злоумишлени действия на трети лица, в т.ч. злоумишлена експлозия и злоумишлен палеж;
- 10.10. Клауза 09** – Счупване на стъкла и витрини;
- 10.11. Клауза 10** - Кражба чрез взлом или опит за такава.

По тази клауза Застрахователят покрива допълнително и повреди по конструкцията на сградата, вследствие на взломните действия, както и разходите за смяна на увредени заключващи устройства в сградата. Отговорността на Застрахователя по това допълнително покритие е ограничена до 10% от общата застрахователна сума по тази клауза. Допълнителното покритие по тази клауза се прилага само в случаите, когато сградата е застрахована срещу рисковете по клаузи 01 и 01-1.

- 10.12. Клауза 11** – Грабеж;
- 10.13. Клауза 13** - Кражба, извършена чрез използване на техническо средство;
- 10.14. Клауза 14** - Късо съединение, токов удар, непряко попадение на мълния;
- 10.15. Клауза 15** - Гражданска отговорност за причинени вреди на трети лица вследствие настъпването на застрахователно събитие, покрито по клаузи 01 или 03.
- 11. Застраховката може да се сключи по избор на Застрахования:**
- 11.1.** по едно от пакетните покрития, предлагани от Застрахователя;
- 11.2.** с покритие по клаузи 01 и 01-1 в комбинация с една или повече от останалите рискови клаузи по избор на клиента.

V. ОБЩИ ИЗКЛЮЧЕНИЯ

12. Независимо от клаузите и покритието, избрани от Застрахования, съгласно точки 10 и 11 и посочени в застрахователната полица, тази застраховка не покрива вреди от или вследствие на:

- 12.1.** война, нахлуване на неприятел, гражданска война, военен преврат, военно положение, граждански размирици или вълнения, военни учения или други действия, имащи военен характер, стачка, локаут, бунт, терористични действия или всяко друго действие на лице, група лица или организация, целта на които е да се сваля или да се влияе на правителство чрез тероризъм, саботаж или по друг насилствен начин;
- 12.2.** конфискация, реквизиция, национализация или други подобни мерки, които е предприело или се е опитало да предприеме всяко правителство или организация, която е на власт или се стреми да завземе властта;
- 12.3.** конфискация, постановена като наказание с влязла в сила присъда за извършено престъпление по Наказателния кодекс;
- 12.4.** атомни и ядрени експлозии, въздействие на радиоактивни продукти и замърсявания от тях, йонизираща радиация, нарушаване на установените мерки и изисквания за ядрена безопасност, довели до нарушаване на условията и лимитите за радиационно въздействие върху околната среда, съгласно действащите български и

международни норми и стандарти;

- 12.5.** нарушени строително-технически норми и изисквания, недоброкачествен ремонт или монтаж, неотстранени повреди от порано настъпили събития. Строително-техническите норми и изисквания се считат за спазени, когато има издаден Протокол-образец 16 за жилищните и смесени сгради с високо застрояване и Констативен акт - образец 15 за жилищните и смесени сгради с ниско или средно застрояване и за вилни сгради;
- 12.6.** неправилна експлоатация неправилно или безостановено съхранение на застрахованите имущества;
- 12.7.** поставянето на избухливи, запалителни и други опасни вещества или открити източници на огън в близост до застрахованите имущества;
- 12.8.** прахообразни и газообразни вещества, изхвърлени в атмосферата от различни видове производства или от падането на земни или скални маси, вследствие на експлозии, извършени по нареждане на властите;
- 12.9.** срутване, пропадане или свличане на земни или скални маси в резултат на човешка дейност, изкопни и/или строително ремонтни работи;
- 12.10.** действие на снежни лавини.
- 13.** Застраховката също така не покрива:
- 13.1.** вреди, изразяващи се в плесен, ферментация, изпарения, загуба на тегло, промяна на цвета, а също така и преки вреди от птици и гризачи;
- 13.2.** загуби от лишаване от възможност за ползване на имуществата, загуби от обезценка или намаляване на пазарната стойност, загуби от престой, денгуби, пропуснати ползи, лихви, неустойки, загуби на доход, наем или печалба и други косвени вреди;
- 13.3.** всякакъв вид глоби, лихви или неустойки, които Застрахованият или собственикът на застрахованото имущество, ако е различен от посоченото в полицата лице, следва да заплати във връзка с настъпили застрахователни събития;
- 13.4.** вреди или повреди на електрически инсталации и всякакъв вид уреди, свързани с тях, вследствие на късо съединение или свръхнапрежение, настъпили поради електрическа или механична повреда или авария, износеност или изхбяване на части или фабричен дефект. Изключението по тази подточка не се прилага, когато в резултат на късо съединение, породено от горепосочените причини възникне пожар или друго събитие, покрито по условията на застрахователния договор, както и когато изрично е покрито, съгласно условията на застрахователната полица.
- 14.** Освен в посочените в точки 12 и 13 случаи, Застрахователят не изплаща обезщетение за вреди и когато:
- 14.1.** застрахователното събитие е предизвикано от умишлени действия на Застрахования или собственика на застрахованото имущество, ако е различен от посоченото в полицата лице, член на неговото семейство или домакинство, негови роднини по права линия до втора степен или роднини по сребърна линия до втора степен или третото ползващо се лице;
- 14.2.** Застрахованият или собственикът на застрахованото имущество, ако е различен от посоченото в полицата лице, лицата по т. 14.1. или третото ползващо се лице са инсценирали застрахователното събитие;
- 14.3.** Застрахованият умишлено е заблудил Застрахователя с неверни данни за застрахователното събитие и размера на вредите;
- 14.4.** застрахователното събитие е настъпило в необитаема /непосещавана в продължение на повече от 30 дни/ сграда или помещение, с изключение на жилища, намиращи се в апартаментни комплекси под надзора на стопанисващи ги фирми, или жилища, с включен СОТ или охрана;
- 14.5.** вреди на съхранявано в незавършени сгради движимо имущество, както и вреди на незавършени сгради, освен ако същите са били застраховани при условията на т.7.8. изречение второ;
- 14.6.** вредите са върху огради и други части на имота, освен ако изрично не са застраховани.

IV. СПЕЦИАЛНИ ИЗКЛЮЧЕНИЯ

15. Освен в посочените в Раздел V случаи, Застрахователят не покрива вреди на Застрахованите по клауза „01” имущества, вследствие на:

- 15.1.** опърляне или стопяване, които не са следствие от появата на пожар, а от допир с нагорещ предмет или друга причина;

- 15.2.** експлозии, извършени по нареждане на властите.
- 16.** Освен посочените в Раздел V случаи, Застрахователят не покрива вреди на застрахованите по клауза „02“ имуществата вследствие на:
- 16.1.** проникване на дъжд, сняг, град или замърсявания през незатворени врати, прозорци или други отвори на сградата;
- 16.2.** оставяне на открито на имуществата, които по своето естество е трябвало да се съхраняват в закрити помещения;
- 16.3.** измокряне при пропускане на вода от плоски покривни конструкции, в резултат на дефекти на хидроизолацията, без да в нарушена целостта на покривната конструкция.
- 17.** Освен в посочените в раздел V случаи, Застрахователят не покрива вреди на застрахованите по клауза „02-1“ имуществата когато:
- 17.1.** събитието е настъпило преди влизане в сила на застраховката или след нейното прекратяване;
- 17.2.** вредите са възникнали непосредствено след сключване на застраховката и при условие, че същата е била сключена след обявяване на бедствено положение за територията, на която се намира местонахождението на застрахованото имущество, и бедственото положение не е било отменено преди настъпването на вредите. Това изключение не се прилага, ако има постъпило искане за застрахователно покритие по клауза „02-1“ преди обявяване на бедственото положение от съответните държавни и/или общински власти.
- 18.** Освен в посочените в Раздел V случаи, Застрахователят не покрива вреди на застрахованите по клауза „04“ имуществата, когато вредите са:
- 18.1.** в резултат на нормално слягане на нови постройки, съоръжения или инсталации;
- 18.2.** възникнали в райони, установени преди сключването на застраховката като свлачищни.
- 19.** Освен в посочените в Раздел V случаи, Застрахователят не покрива вреди на застрахованите по клауза „05“ имуществата, когато вредите са върху:
- 19.1.** орнаменти, фрески, стенописи, стъклописи и други декоративни елементи;
- 19.2.** водни резервоари, кладенци и басейни, освен ако е изрично уговорено в застрахователната полица;
- 19.3.** външни стълбища и други съоръжения, прикрепени към фасадите или покривите на сградите, освен ако е изрично уговорено в застрахователната полица.
- 20.** Освен в посочените в Раздел V случаи, Застрахователят не покрива вреди на Застрахованите по клауза „03“ имуществата, когато:
- 20.1.** аварията не е отстранена своевременно или не са взети необходимите мерки за своевременното подсушаване на повреденото имущество и привеждане в ред на наводненото помещение и с това в създадена възможност за увеличаване на количествения и стойностен размер на вредите;
- 20.2.** аварията е настъпила в резултат на извършвани строителни или ремонтни работи в застрахованото жилище;
- 20.3.** вредите са вследствие на запущване или затлачване на канализационни инсталации в сградите и последвалото от това преливане на водата през прагове, навлизане във фуги и др. подобни.
- 21.** Освен изброените в Раздел V изключения, по клауза „14“ не се покриват вреди вследствие неизправности на електрически уреди и апарати или в електрическата инсталация /включително остаряла или повредена изолация, предпазители с нестандартно висока проводимост и др./, които следва да са били отстранени от Застрахования.
- 22.** Освен в посочените в раздел V случаи, по клауза „08“ не се обезщетяват загуби и повреди:
- 22.1.** в резултат на експлозия, произведена по нареждане на властите;
- 22.2.** изразяващи се в липси на части, детайли и възли от застрахованото имущество;
- 22.3.** върху външни телевизионни и сателитни антени и принадлежностите към тях;
- 22.4.** не се считат за трети лица Застрахованият и собственикът на застрахованото имущество, ако е различен от посоченото в полицата лице, членове на техните семейства и домакинства, както и лица намиращи се под техен контрол или допуснати до застрахованото имущество със знанието и съгласието им.
- 23.** Освен в посочените в Раздел V случаи, Застрахователят не

покрива вреди на застрахованите по клауза „10“ и „13“ имуществата, когато:

- 23.1.** кражбата е извършена от лица, обитаващи сградата със знанието и/или съгласието на Застрахования и/или на собственика на застрахованото имущество, ако е различен от посоченото в полицата лице;
- 23.2.** към датата на събитието входните врати, прозорци или други изходни места на сградата /помещението/ са били осигурени с декларираните при сключване на застраховката предпазни съоръжения /включително аларми, СОТ, физическа охрана/ и заключващи устройства или същите не са били заключени /задействани или не са били изправни;
- 23.3.** кражба чрез взлом на пари, ценности и бижута, които не са съхранявани в трайно прикрепени към стени или пода метални каси или сейфове, или в масивни такива с тегло над 200 кг;
- 24.** Освен изброените в Раздел V случаи, Застрахователят не покрива вреди на застрахованите по клауза „13“ имуществата, настъпили в резултат на:
- 24.1.** всяко действие или бездействие, извършено с груба небрежност от Застрахования или от собственика на застрахованото имущество, ако е различен от посоченото в полицата лице, от ползващото лице, или техни свързани лица, при което съответното лице е могло да предвиди или предотврати настъпването на застрахователно събитие или да намали вредите от него, но не е положило дължимата грижа за това.
- 24.2.** липса на имущество с неустановена причина.

V. СКЛЮЧВАНЕ И ФОРМА НА ДОГОВОРА ЗА ЗАСТРАХОВКА. ВЛИЗАНЕ В СИЛА, НАЧАЛО И КРАЙ НА ЗАСТРАХОВКАТА

- 25.** Договорът за застраховка се сключва в писмена форма като застрахователна полица. Неразделна част от застрахователната полица са настоящите Общи условия.
- 26.** Застрахователната полица съдържа всички изискуеми, съгласно Кодекса за застраховането /КЗ/ реквизити и се състои от следните части:
- 26.1.** „Договорна“, която съдържа:
- 26.1.1.** данни, индивидуализиращи страните по договора за застраховка;
- 26.1.2.** обекта на застраховане с неговите характеристики;
- 26.1.3.** избраното от Застрахования застрахователно покритие;
- 26.1.4.** срока на застраховката и други реквизити на застрахователния договор.
- 26.2.** „Въпросник-декларация“, който съдържа поставените от Застрахователя въпроси към Застрахования за всички данни и обстоятелства, които Застрахователят счита за съществени за риска, съгласно КЗ. Данните и обстоятелствата, посочени от Застрахования в тази част от полицата, както и индивидуализиращите данни на Застрахования и индивидуализиращите данни на имуществата от част „Договорна“ на полицата се предоставят от Застрахования, като при тяхното не обявяване или неточно обявяване се прилагат разпоредбите от КЗ.
- 27.** Договорът за застраховка се сключва въз основа на попълнен „Въпросник-декларация“ от страна на кандидата за застраховане, който той отправя до Застрахователя, като отговаря на въпросите, поставени в него. Кандидатът за застраховане е длъжен да обяви съществените обстоятелства, които са му известни и са от значение за риска. С подписа си върху застрахователната полица Застрахованият изразява съгласието си за сключването на договора за застраховка и удостоверява верността на данните и обстоятелствата по договорната част и „въпросника-декларация“, които са предоставени от него и се отнасят за него или за Застрахованите имуществата.
- 28.** При сключване на договора за застраховка задължително се представя документ за самоличност на лицето, сключващо застраховката.
- 29.** Преди сключването на договора за застраховка, Застрахователят има право, чрез свой представител, да извърши оглед на имуществото, като се запознае с техническото му състояние и мерките за безопасното му съхранение. Оглед задължително се извършва, когато се застраховат имуществата, описани в т. 8 от тези Общи условия.
- 30.** Застраховката влиза в сила от 00.00 часа на деня, посочен в полицата за начало на срока, ако към тази дата дължимата премия

/или първа вноска, ако е договорено разсрочено плащане/ в постъпила в брой или по банков път по сметката на Застрахователя и изтича в 24.00 часа на деня, посочен в полицата за край на срока.

31. Застрахователното покритие не е в сила през първите десет дена от срока на действие на застраховката по отношение на застрахователни рискове, при които времето на настъпване не може да бъде потвърдено с документ, издаден от компетентен орган за противопожарна и аварийна безопасност, хидрология и метеорология, правоохранителни органи или електроразпределително дружество. Това изискване не се прилага при подновени без прекъсване застраховки.

32. Срокът на застраховката се записва в застрахователната полица. Срокът на застраховката е една година, освен ако между Застрахователя и Застрахования не е договорен друг срок на застраховката.

33. Ако Застрахованият съзнателно е обявил неточно, или е премълчал обстоятелство, при наличието на което Застрахователят не би сключил договора, последният има право да прекрати застраховката в едномесечен срок от узнаване на обстоятелството и да задържи платената премия. Ако е настъпило застрахователно събитие Застрахователят има право да откаже плащане на обезщетение, но само ако неточно обявеното или премълчано обстоятелство е оказало въздействие за настъпване на събитието. Когато обстоятелството е оказало въздействие само за увеличаване размера на вредите, Застрахователят намалява застрахователното обезщетение съобразно съотношението между размера на платената премия и на премията, която трябва да се плати според реалния застрахователен риск.

35. Ако неточно обявеното или премълчано обстоятелство е от такъв характер, че Застрахователят би сключил договора, но при други условия, той може в едномесечен срок от узнаване на обстоятелството да поиска изменението на договора. Ако Застрахованият не приеме предложението за промяна в двуседмичен срок от получаването му, договорът се прекратява, като Застрахователят задържа платените премии и има право да поиска плащането им за периода до прекратяването на договора. Ако е настъпило застрахователно събитие Застрахователят има право да откаже плащане на обезщетение само ако неточно обявеното или премълчано обстоятелство е оказало въздействие за настъпване на събитието. Когато обстоятелството е оказало въздействие само за увеличаване размера на вредите, Застрахователят намалява застрахователното обезщетение съобразно съотношението между размера на платената премия и на премията, която трябва да се плати според реалния застрахователен риск.

VI. ЗАСТРАХОВАТЕЛНА СУМА. ОТГОВОРНОСТ НА ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ

36. Застрахователната сума е тази, за която е застраховано имуществото. Застрахователната сума се посочва в застрахователната полица:

36.1. общо за целите групи имущества по точки 6.1, 6.2.1, 6.2.2 и 6.2.3;

36.2. поотделно за всеки Застрахован по клауза „10“ и „13“ предмет, когато застраховката не е пакетна.

37. Отговорността на Застрахователя е както следва:

37.1. по клауза „01-1“ е до 5% от застрахователната сума на застрахованата жилищна сграда, но не повече от 5 000 /пет хиляди/ лв. за разходи за разчистване на развалини и останки вследствие застрахователно събитие.

37.2. по клауза „14“ .Късо съединение, свръхнапрежение и непряко попадение на мълния, отговорността на Застрахователя е до 3% от общата застрахователна сума на застрахованото имущество.

37.3. за помощни и селскостопански сгради при избрано пакетно покритие, отговорността на Застрахователя е до 10% от избрания лимит на отговорност за група недвижимо имущество.

38. Застрахователните суми се посочват от Застрахования, като същите не могат да надвишават действителната/възстановителната стойност на застрахованите имущества. Ако в застрахователната полица не е уговорено друго, се приема, че застрахователната сума е обвързана с действителната стойност на имуществото.

39. При надзастраховане, когато е уговорена по-голяма застрахователна сума от действителната /възстановителната стойност на застрахованото имущество, отговорността на Застрахователя е до

действителната /възстановителната стойност. Застрахователят не възстановява частта от застрахователната премия, която съответства на разликата между уговорената застрахователна сума и действителната / възстановителната стойност, освен ако Застрахованият е бил добросъвестен.

40. Когато застрахователната сума е по-ниска от действителната/възстановителната стойност на застрахованото имущество, отговорността на Застрахователя е до застрахователната сума, без прилагане на пропорция при определяне на обезщетението - формата на застраховане е „първи риск“.

41. При частични вреди на застрахованото имущество, след тяхното обезщетяване, то се счита застраховано за застрахователна сума, равна на разликата между първоначални уговорената застрахователна сума и изплатеното обезщетение, като изплатеното на обезщетения за частични вреди не води до подзастраховане.

42. Застрахованият има право да дозастрахова имуществото, когато са изплатени частични вреди, както и да включи новопридобити имущества към застрахованата съвкупност, като това се прави с добавък към застрахователната полица и срещу заплащане от негова страна на допълнителна премия.

VII. ЗАСТРАХОВАТЕЛНА ПРЕМИЯ. ПОСЛЕДИЦИ ОТ НЕПЛАЩАНЕ НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНАТА ПРЕМИЯ

43. Застрахователната премия е сумата, която Застрахованият заплаща на Застрахователя и срещу която Застрахователят покрива договорените по полицата застрахователни рискове.

44. Застрахователната премия се определя от Застрахователя, съгласно тарифата му, действаща към момента на сключване на застраховката в зависимост от:

44.1. размера на застрахователната сума;

44.2. вида застраховано имущество;

44.3. рисковото покритие;

44.4. срока на застраховката;

44.5. базата за сключване на застраховката /по действителна или възстановителна стойност/;

44.6. конкретните рискови обстоятелства.

45. Застрахователната премия се заплаща еднократно - при сключване на застраховката. По договореност, премията може да бъде разсрочена до четири равни вноски без увеличение.

46. Застраховката не влиза в сила, ако не е платена застрахователната премия, а при уговорено разсрочено плащане - ако не е платена първата вноска, освен ако е уговорено друго.

47. При уговорено разсрочено плащане на застрахователната премия, Застрахованият е длъжен да плаща съответните разсрочени вноски най-късно на посочените в застрахователната полица падежи.

48. При уговорено разсрочено плащане на застрахователната премия и при неплащане на разсрочена вноска на посочения падеж, Застрахователят прекратява договора за застраховка.

49. Застрахователят упражнява правото си по т. 48 не по-рано от петнадесет дни от датата на падежа на неплатената разсрочена вноска.

50. Ако Застрахованият заплати дължимата разсрочена вноска след определения в полицата падеж, но преди да е изтекъл петнадесетдневния срок по т. 49, застраховката остава в сила при условията, при които е сключена.

51. Ако Застрахованият не заплати дължимата разсрочена вноска до изтичане на петнадесетдневния срок по т. 49, застраховката се прекратява в 24.00 часа на петнадесетия ден от падежа на неплатената разсрочена вноска, за което Застрахования се счита предупреден по смисъла на КЗ.

52. Ако Застрахованият плати просрочената вноска, след като застраховката е прекратена, съгласно т. 51, и няма настъпили вреди, се издава добавък към полицата, по силата на който застраховката се продължава, считано от 00.00 часа на деня, следващ деня на плащането на просрочената вноска, като крайният срок на застрахователната полица не се променя.

53. Ако е настъпило застрахователно събитие след прекратяването по т. 51 и преди влизането в сила на добавъка по т. 52, застрахователно обезщетение за настъпилото събитие не се дължи.

54. Когато при разсрочено плащане на застрахователната премия настъпи застрахователно събитие, Застрахователят удържа от

обезщетението остатък от дължимата премия.

55. При подновяване на договора за застраховка за следващ период, ако по време на действието му не са настъпили застрахователни събития, за които да е отправена претенция към Застрахователя, Застрахованият ползва предвидените от Застрахователя бонуси, съгласно действащата тарифа на Застрахователя към момента на подновяване на договора.

VIII. ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ЗАСТРАХОВАНИЯ ПРЕЗ СРОКА НА ДЕЙСТВИЕ НА ДОГОВОРА ЗА ЗАСТРАХОВКА. ПОСЛЕДИЦИ ОТ НЕИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА

56. През срока на договора за застраховка Застрахованият има право:

56.1. да възстанови застрахователното покритие до размера на първоначално уговорената застрахователна сума, когато това покритие е намалено. Вследствие на обезщетени от Застрахователя частични вреди на застрахованото имущество, като това се извършва с издаване на добавък и при заплащане на допълнителна премия от Застрахования;

56.2. да застрахова новопридобитите имущества, като това се извършва с издаване на добавък и при заплащане на допълнителна премия от Застрахования.

57. През срока на застраховката, Застрахованият е длъжен:

57.1. да пази и ползва застрахованото имущество с грижата на добър стопанин и да го поддържа със същата грижа в добро техническо състояние, както и да предприема всички обичайни и разумни предохранителни действия и мерки за предпазване на застрахованото имущество от вреди;

57.2. при ползването на имуществова, да спазва утвърдените норми на безопасност и правила за експлоатация и да предприема всички необходими мерки за предотвратяване настъпването на застрахователно събитие;

57.3. да осигурява достъп на представители на Застрахователя до застрахованото имущество или до документите за него за извършване на проверки;

57.4. да изпълнява дадените от Застрахователя при сключване на застраховката или след извършване на проверки предписания за отстраняване източниците на опасност и подобряване на мерките за безопасност в указаните срокове;

57.5. да уведомява писмено Застрахователя през срока на действие на застраховката за:

57.5.1. всички възникнали след сключване на застраховката обстоятелства, относно застрахованото имущество, които имат значение за риска и за които е поискана информация в полицата;

57.5.2. всяко посегателство върху застрахованите имущества, независимо дали представлява покрит по полицата риск;

57.5.3. всяка промяна на посочените в застрахователната полица постоянен адрес или адрес за кореспонденция на Застрахования;

57.5.4. всяка промяна в адреса на съхранение на Застрахованите имущества, както и за всяко преместване на застраховано имущество извън посочения в полицата адрес или предоставянето му на друго лице за определен срок.

58. Писмените уведомления по т. 57.5 се отправят най-късно в петдневен срок от датата на възникване на обстоятелството или промяната в данните.

59. Задълженията на Застрахования по т. 57.1, т. 57.2., т. 57.4 и т. 57.5.4 са значителни, с оглед интереса на Застрахователя по смисъла на КЗ.

60. Ако Застрахованият не изпълни задълженията си по точка 57.5.1 или 57.5.2. се прилагат разпоредбите от КЗ.

61. Ако Застрахованият не изпълни задължението си по т. 57.5.3, всички предизвестия, уведомления и предупреждения, както и всяка друга писмена кореспонденция, която е изпратена от Застрахователя на Застрахования на посочения от него в полицата адрес, се счита връчена на Застрахования с всички последици от това.

62. При неизпълнение от страна на Застрахования на някое от задълженията му по т. 57.1, т. 57.2, т. 57.4 или т. 57.5.4, Застрахователят има право да прекрати застраховката по реда, предвиден в т. 96.1 от тези Общи условия, ако до момента на прекратяването не е настъпило застрахователно събитие. Застрахователят не плаща обезщетение, ако е настъпило застрахователно събитие и настъпването му е следствие от неизпълнение на някое от задълженията на Застрахования по т.57.1, т.

57.2, т. 57.4 или т. 57.5.4.

IX. ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ЗАСТРАХОВАНИЯ ПРИ НАСТЪПВАНЕ НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНО СЪБИТИЕ. ПОСЛЕДИЦИ ОТ НЕИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА

63. Застрахователно събитие е осъществяването на покрит по застрахователната полица риск, вследствие на което се уврежда пълно или частично застрахованото имущество и за Застрахователя възниква задължение за плащане на застрахователно обезщетение.

64. При настъпване на застрахователно събитие Застрахованият е длъжен:

64.1. да предприеме всички необходими и целесъобразни мерки за намаляване и/или ограничаване на вредите, спасяване и запазване на застрахованото имущество;

64.2. да уведоми незабавно съответните държавни органи /служба за пожарна безопасност, полиция и др./ в деня на настъпване или узнаване за застрахователното събитие;

64.3. да уведоми писмено Застрахователя, като изложи всички обстоятелства за настъпване на застрахователното събитие, които са му известни. Уведомяването се извършва в следните срокове и ред:

64.3.1. при застрахователно събитие, покрито по клаузи „01“, „10“ и „13“ - в срок до 24 /двадесет и четири/ часа от узнаване за настъпването на застрахователното събитие, или в първия работен ден /ако събитието е било в почивен ден/, да се яви лично или чрез свой представител в най-близката служба на Застрахователя и писмено подаде искане за оценка /по образец на Застрахователя/;

64.3.2. при застрахователно събитие, покрито по клаузи, не посочени в т. 64.3.1 - в срок до 7 /седем/ дни от датата на настъпване на събитието или от датата на узнаването за него или в първия работен ден, да се яви лично или чрез свой представител в най-близката служба на Застрахователя и писмено да подаде искане за оценка /по образец на Застрахователя/.

64.4. да изпълни указанията на Застрахователя и на компетентните държавни органи;

64.5. да не предприема отстраняване на вреди на увреденото от застрахователно събитие имущество, без писменото съгласие на Застрахователя;

64.6. да оказва пълноценно и добросъвестно съдействие на представителите на Застрахователя за установяване на събитието, размера на вредите и за изясняване на обстоятелствата, при които е настъпило;

64.7. да уведоми Застрахователя:

64.7.1. за всяко обезщетение на причинените от заявеното събитие вреди, получено от него или от собственика на застрахованото имущество, ако е различен от посоченото в полицата лице, и предоставено от причинителя на вредата, трето лице или друг Застраховател;

64.7.2. ако той и/или собственикът на застрахованото имущество, ако е различен от посоченото в полицата лице, има валидна застраховка при друг Застраховател за същото имущество и при сходни покрития;

64.8. да съдейства на Застрахователя при упражняване на правата на последния спрямо прекия причинител на вредите;

64.9. при предявяване на съдебен иск, който може да доведе до плащане на обезщетение по клауза „15“:

64.9.1. да уведоми Застрахователя най-късно 7 дни преди първото по делото съдебно заседание, като даде информация за номера и годината на делото, съда, пред който ще се разглежда, датата на първото заседание и размера на иска;

64.9.2. да предостави поисканата от Застрахователя документация по конкретния случай и даде пълна информация за всички обстоятелства, които имат значение за изясняване на събитието и оценяване на вредите;

64.9.3. да привлече Застрахователя като трето лице - помагач в съдебния процес;

64.9.4. да не обещава и да не извършва плащане и да не признава иска, без писменото съгласие на Застрахователя;

64.10. да представи на Застрахователя всички необходими документи за доказване на събитието и размера на вредите, както следва:

64.10.1. писмено уведомление за банкова сметка с титуляр - лицето,

имащо право да получи застрахователното обезщетение по смисъла на т. 90, по която сметка да бъде преведена дължимата сума;

64.10.2. писмено одобрение за сключването на застрахователната полица от лицето, чиято собственост е било застрахованото имущество към момента на сключване на застрахователния договор, в случай, че като страна по договора е посочено лице, различно от последното;

64.10.3. при пожар - удостоверение или експертиза от районната служба за пожарна безопасност;

64.10.4. при мълния, буря, ураган, градушка, проливен дъжд или наводнение, вследствие на природни бедствия - удостоверение от районната хидрометеорологична служба, ако събитието не е било отразено чрез средствата за масово осведомяване и не може да се докаже по анкетен път. По анкетен път събитието се доказва от комисията, извършваща огледа на вредите, като се имат предвид белезите от настъпилото застрахователно събитие по застрахованото имущество и по други обекти в околността, като наблюденията и заключението на комисията се отразяват в описа на вредите, изготвян при огледа;

64.10.5. при свличане или срутване на земни пластове - удостоверение от геоложка служба, доказващ възникването, причините, условията и повтаряемостта на събитието;

64.10.6. при земетресение - удостоверение от Геофизичния институт при Българската академия на науките, ако събитието не е било отразено чрез средствата за масово осведомяване и не може да се докаже по анкетен път. За доказване по анкетен път се прилага т.64.10.4, изречение второ;

64.10.7. при измокряне в резултат на авария на водопроводни, канализационни или отоплителни инсталации и включените към тях уреди, както и при измокряне от забравени кранове и чешми - констативен протокол между съседите в свободна форма или свидетелски показания в случай, че не е налице хипотезата на т. 64.10.4, изречение второ;

64.10.8. при късо съединение, свръхнапрежение, непряко попадение на мълния - служебна бележка от електроразпределителното дружество или по анкетен път по условията на т. 64.10.4;

64.10.9. при вандализъм, умишлен палеж, умишлена експлозия, кражба чрез взлом, кражба с техническо средство:

64.10.9.1. служебна бележка от районното полицейско управление /РПУ/, удостоверяваща заявяването на събитието и номера на заявительския материал;

64.10.9.2. договор за охрана /ако има действащ такъв към датата на настъпване на застрахователното събитие/, придружен с писмени обяснения и/или извлечение от системата, с която е свързана сигнално охранителната техника;

64.10.9.3. прокурорско постановление за спиране или прекратяване на наказателното производство /само когато размерът на вредите надвишава 1 000 лв./;

64.10.9.4. при увреждане вследствие на удар от транспортно средство - протокол за ПТП или Констативен протокол или по анкетен път по условията на т. 64.10.4.

65. Когато сроковете по т. 64.3.1 и т. 64.3.2 изтичат в неработен ден, Застрахованият следва да извърши уведомяването по тях най-късно в първия следващ работен ден.

66. Когато времето на настъпване на застрахователното събитие не може да бъде потвърдено с документи, издадени от компетентните органи за противопожарна и аварийна безопасност, хидрология, метеорология или правоохранителни органи, покритието не е в сила през първите десет дни от застраховката, освен при подновяване на застраховка.

67. Застрахованият е длъжен да представи следните документи:

67.1. за застрахованите недвижими имущества - документ за собственост на имуществото;

67.2. за застрахованите имущества от групите: радио, телевизионна, аудио, видео и електронно-компютърна техника и електродомакински уреди, Застрахованият представя документ за собственост /фактура, гаранционна карта или митническа декларация/. При непредставяне на такъв документ, при изплащането на застрахователно обезщетение за тези имущества при събитие по клауза „10“ и „13“ се прилага безусловно самоучастие – 30% от размера на вредата.

68. Застрахователят може да изисква и други документи от

Застрахования, когато това е необходимо за установяване на всички обстоятелства за настъпването на застрахователното събитие и определяне размера на вредата.

69. Задълженията на Застрахования по т. 64.1 и т. 64.5, задължението му да представи всеки от документите по т. 64.10 и т. 67.1. както и задълженията му да спазва сроковете по т. 64.2, т. 64.3, т. 64.3.1 и т. 64.3.2 са значителни с оглед интереса на Застрахователя по смисъла на разпоредбите в КЗ.

70. Застрахователят не плаща обезщетение при неизпълнение от страна на Застрахования на някое от задълженията му по т. 64.1 и т. 64.5. както и на задължението му да представи всеки от документите по т. 64.10 или т. 67.1. Застрахователят не плаща обезщетение и ако Застрахованият на изпълни задълженията си в сроковете по т. 64.2, т. 64.3, т. 64.3.1 и т. 64.3.2, с цел да попречи на Застрахователя да установи обстоятелствата, при които е настъпило събитието, или неизпълнението е направило невъзможно установяването им от Застрахователя.

71. При настъпване на застрахователно събитие, покрито по условията на застраховката, Застрахованият има право:

71.1. да поиска от Застрахователя извършването на оглед на увредените имущества и установяване степента им на увреденост;

71.2. да поиска извършване на втори оглед, ако не е съгласен с констатациите от извършения при условие, че увредените имущества са запазени в същото състояние, в което са били при първия оглед;

71.3. да получи застрахователно обезщетение, при положение, че отговаря на изискванията на т. 90. В случай, че собственикът на застрахованото имущество е лице, различно от посоченото в полицата, негово е правото да получи застрахователно обезщетение.

XII. ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ОБЕЗЩЕТЕНИЕ. ОСНОВАНИЯ ЗА ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ ДА ОТКАЖЕ ПЛАЩАНЕ НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ОБЕЗЩЕТЕНИЕ

72. Застрахователното обезщетение се определя след извършване на оглед на застрахованите имущества от оторизирани представители на Застрахователя и вещо лице в присъствието на Застрахования или негов представител. По възможност Застрахованият осигурява и присъствието на причинителя на вредата /ако той е известен/ или на негов представител за извършването на огледа при събитие по клауза „03“. По време на огледа се съставя опис на вредите /по образец на Застрахователя/, в който се описват пълно и точно причинените повреди.

73. Когато Застрахованият или неговият представител не са съгласни със съставения опис, те могат да привлекат за своя сметка вещо лице и ако има различие в заключенията му е тези от огледа по т. 72, се привлича трето независимо вещо лице, чието решение е окончателно. Разходите за третото вещо лице се поделят поравно между страните.

74. Когато впоследствие са открити допълнителни повреди, които не са описани в първоначалния опис на вредите, се насрочва допълнителен оглед, не по-късно от седем работни дни от датата на искането на Застрахования за това. При допълнителния оглед не се признават повреди по имуществата, видими при първоначалния оглед, които не са били описани, поради каквато и да било причина.

75. Описите по точки 72, 73 и 74 се съставят в два еднообразни екземпляра и се подписват от представителя на Застрахователя, от Застрахования или неговия представител и от вещото лице. Вторият екземпляр от тези описи се връчва на Застрахования или неговия представител.

76. Въз основа на описите на вредите, съставени при огледите по точки 72, 73 и 74 и представените по претенцията на Застрахования документи, оторизираното от Застрахователя вещо лице съставя заключение за:

76.1. размера на вредите;

76.2. действителната/възстановителната стойност на увредените имущества към датата на настъпване на застрахователното събитие.

77. Размерът на вредите представлява:

77.1. при застраховка по действителна стойност: стойността на разходите, които са необходими за възстановяване на увредените имущества в същото състояние, в което те са били към деня на настъпване на застрахователното събитие с прилагане на овехтяване;

77.2. при застраховка по възстановителна стойност: стойността на разходите, извършени от собственика на застрахованото

имущество или от негово име за ремонт, подмяна или повторно изграждане или възстановяване на увреденото имущество на същото място с нови материали от същия вид и качество, които от изброените разходи са по - малки.

Ако увреденото имущество е излязло извън стандартна употреба и не може да бъде заменено с подходящо от същия вид, то стойността, която се приема за база на изчисление на застрахователното обезщетение е тази, на съвременен материален еквивалентен характеристики, с включени разходи за транспорт, доставка и монтаж.

77.3. Застрахователят не дължи обезщетение за пропуснати ползи, освен ако е уговорено друго в застрахователния договор.

78. Размерът на вредите се определя по един от следните начини:

78.1. по представени от Застрахования разходни документи /оригинални фактури/, при възстановяване на вредите чрез възлагане от страна на собственика на застрахованото имущество или от упълномощено от него лице;

78.2. по експертна оценка на вещото лице.

79. Ако застрахователната сума е определена по действителна стойност на имуществото, размерът на вредите се намалява с определен от вещото лице процент на овехтяване /обезценка/ на имуществото към датата на настъпване на застрахователното събитие.

80. Ако застрахователната сума е определена по възстановителна стойност, не се прилага овехтяване /обезценка/. Възстановителната стойност се определя по един от следните начини:

80.1. на база средни пазарни цени на конкретния вид имущество в ново състояние, отчитане на вида, качеството и техническите характеристики, когато съществува развит пазар за съответния вид имущество и е възможно да бъдат определени средни пазарни цени, в това число всички присъщи разходи за доставка, монтаж и други;

80.2. по метода на вещната стойност, когато няма развит пазар за съответния вид имущество: за сгради - строителната стойност, за други имущества - покупната или производствена стойност. В това число всички присъщи разходи за доставка, монтаж и други;

81. Пълна загуба на застрахованото имущество е налице:

81.1. при кражба чрез взлом или при кражба чрез използване на техническо средство;

81.2. когато в резултат на застрахователно събитие имуществото е увредено до степен на негодност за използване или когато разностите за възстановяването му /по експертна оценка на Застрахователя/ ще надхвърлят 75% от действителната/възстановителната стойност.

82. При пълна загуба застрахователното обезщетение се определя, както следва:

82.1. ако застраховката е сключена по действителна стойност, застрахователното обезщетение е равно на действителната стойност на имуществото към момента на настъпване на застрахователното събитие, но не повече от застрахователната сума или остатък от нея, когато тя е намалена чрез изплащане на обезщетения;

82.2. ако застраховката е сключена по възстановителна стойност и действителната стойност на увреденото имущество е в размер над 40 % от възстановителната стойност, застрахователното обезщетение е равно на възстановителната стойност на имуществото към датата на настъпване на застрахователното събитие, но не повече от застрахователната сума или остатък от нея, при условие, че Застрахованият или собственикът на застрахованото имущество, ако е различен от посоченото в полицата лице, представи доказателства за замяната на застрахованото имущество с ново. В случай, че Застрахованият или собственикът на застрахованото имущество, ако е различен от посоченото в полицата лице, не представи такива доказателства, Застрахователят изплаща обезщетение, определено на база действителна стойност на увреденото имущество. Застрахователят дължи доплащане за разликата между възстановителната и действителната стойност след представяне на доказателства за замяна на увреденото имущество с ново до три години от датата на събитието.

82.3. ако застраховката е сключена по възстановителна стойност и действителната стойност на увреденото имущество е по-малка от 40 % от възстановителната му стойност, застрахователното обезщетение е равно на действителната стойност на имуществото към момента на настъпване на застрахователното събитие, но не повече от застрахователната сума или остатък от нея, когато тя е намалена

чрез изплащане на обезщетения.

82.4. в случаите по т. 81.2 застрахователното обезщетение се определя по реда на т. 82.1, 82.2 или 82.3., като се намалява със стойността на запазените части и материали, и стойността на всичко, което собственикът на застрахованото имущество би получил от реализацията на увредените имущества, предаването им за вторични суровини, рециклиране или други, като общата стойност на намалението по тази подточка не може да надвишава 25% от действителната/ възстановителната стойност на увредените имущества.

83. При частична вреда, застрахователното обезщетение е равно на разходите за възстановяване на имуществото в неговото състояние преди настъпване на застрахователното събитие, определени в съответствие с т. 77, както следва:

83.1. при застраховане по действителна стойност - на разходите за възстановяване на имуществото в неговото състояние преди настъпване на застрахователното събитие, намалени с процент овехтяване, в съответствие с т. 77.1. или;

83.2. при застраховане по възстановителна стойност - на разходите за възстановяване на имуществото в неговото състояние преди настъпване на застрахователното събитие без прилагане на овехтяване, в съответствие с т. 77.2. при условие, че Застрахованият представи доказателства за възстановяване на вредата. В случай, че Застрахованият не представи такива доказателства, Застрахователят изплаща обезщетение, определено по т.83.1, съобразно действителната стойност на имуществото, като собственикът на застрахованото имущество или третото ползващо се лице има право да получи доплащане от Застрахователя за разликата между обезщетението определено по реда на изречение първо от тази подточка и изплатеното обезщетение, след представяне на доказателства за възстановяване на увреденото имущество до 3 години от датата на събитието.

84. Независимо дали е налице пълна загуба или частична вреда, в размера на застрахователното обезщетение се включват и разумно направените разходи за спасяване на имуществата, за ограничаване, предотвратяване или намаляване на вредите, независимо от това, че усилията на Застрахования и/или собственикът на застрахованото имущество, ако е различен от посоченото в полицата лице, може да са се оказали безуспешни, с лимит до 10% от застрахователната сума по полицата, но не повече от 5 000лв.

85. Независимо дали е налице пълна загуба или частична вреда, размерът на застрахователното обезщетение се намалява със сумите, които Застрахованият и/или собственикът на застрахованото имущество, ако е различен от посоченото в полицата лице е получил от причинителя на вредата, неговия Застраховател или трети лица във връзка с нанесените вреди.

86. Общият размер на всички изплатени през срока на договора обезщетения не може да надвишава застрахователната сума.

87. Ако към датата на настъпване на застрахователното събитие е валидна застраховка за същото имущество и за същия риск при друг/и Застраховател/и, Застрахователят отговаря в такава пропорция, в каквата застрахователната сума по тази застраховка се отнася към общата застрахователна сума на всички застраховки.

88. Когато при разсрочено плащане на застрахователната премия настъпи вреда, изразяваща се в пълна или частична загуба на застрахованите имущества, Застрахователят удържа от обезщетението остатък от дължимата премия до пълния ѝ размер.

89. Застрахователят е длъжен да плати застрахователното обезщетение най-късно до петнадесет дни от представянето на всички необходими и изискани от него документи. Застрахователят може да изплати до 50% от предполагаемия размер на обезщетението авансово, по писмено искане от Застрахования или собственикът на застрахованото имущество, ако е различен от посоченото в полицата лице, след доказване на основанието му.

90. Обезщетението за всяко увредено застраховано имущество се изплаща на неговия собственик, на изрично упълномощено от него лице или на посочено в застрахователната полица или в добавък към нея трето ползващо се лице. Пълномощното за получаване на застрахователното обезщетение следва да бъде в писмена форма с нотариално заверен подпис.

91. В случай на откриване на противозаконно отнето имущество преди изплащането на обезщетение по клауза „10“ или „13“, на собственика на застрахованото имущество или на третото ползващо

се лице не се изплаща обезщетение по тази клауза. Ако след откриването на имуществото по него бъдат установени вреди, които не са били налични преди противозаконното му отнемане, същите се обезщетяват от Застрахователя.

92. След изплащане на застрахователното обезщетение за настъпило застрахователно събитие по клауза „10“ или „13“, Застрахователят има право да придобие собствеността върху отнетото имущество, в случай че то бъде намерено, като за тази цел собственикът на имуществото упълномощава Застрахователя или оторизиран негов представител по предвидения в закона ред с правото да се разпоредва с това имущество. Ако имуществото бъде открито, обезщетеният собственик е длъжен да уведоми писмено Застрахователя в срок до 5 дни от узнаването. Застрахователят предоставя на обезщетения собственик десетдневен срок от уведомяването по предходното изречение, в който последният следва да възстанови полученото застрахователно обезщетение, ако желае да запази собствеността върху имуществото. Обезщетеният собственик следва да заяви писмено решението си пред Застрахователя в този срок. Ако обезщетеният собственик не изпълни задължението си по предходното изречение, Застрахователят има право да придобие собствеността върху имуществото или да се разпоредис него, като обезщетеният собственик е длъжен да окаже необходимото съдействие. Лицето, посочено в полицата като Застрахован, в случай че е различен от обезщетеният собственик, приема по смисъла на чл. 23 от Закона за задълженията и договорите изпълнението на задълженията по настоящата точка от страна на обезщетения собственик.

93. Застрахователят отказва плащането на застрахователно обезщетение:

93.1. във всички случаи, когато е налице едно или повече от Общите или специалните изключения по раздели V и VI от тези Общи условия;

93.2. когато събитието, причинило увреждането, е настъпило преди застраховката да е влязла в сила, съгласно правилата за това. установени в раздел VII на тези Общи условия, както и когато е настъпило след прекратяване на нейното действие в случаите или по реда, предвиден в КЗ или тези Общи условия;

93.3. във всички други случаи, предвидени в КЗ или тези Общи условия или издадени към тях Специални условия или добавъци.

XIII. ИЗМЕНЕНИЯ В ДОГОВОРА ЗА ЗАСТРАХОВКА

94. Всякакви изменения на застрахователната полица се извършват по взаимно съгласие на страните, както и когато Застрахованият е уведомил Застрахователя за изменение в данните или обстоятелствата, които са посочени в застрахователната полица и/или са от съществено значение за риска. За изменението се издава добавък към застрахователната полица, който се подписва от Застрахования и Застрахователя и е неразделна част от нея. Всякакви изменения в Общите условия, при които е сключен договора за застраховка, се правят по взаимно съгласие на страните със Специални условия, които след подписването им стават неразделна част от договора.

95. Всякакви изменения в Общите условия, при които е сключен договора за застраховка, или замяната на тези Общи условия с нови по време на действието на застраховката има сила за Застрахования само ако измененията или новите Общи условия са му дадени и Застрахованият писмено ги е потвърдил, за което се издава добавък.

XIV. ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ДОГОВОРА ЗА ЗАСТРАХОВКА

96. Застраховката се прекратява:

96.1. едностранно от Застрахователя или Застрахования, чрез изпращане на едномесечно писмено предизвестие до другата страна по договора;

96.2. по реда на т. 51, в случаите, когато Застрахованият не е платил в договорения срок разсрочена вноска от застрахователната премия;

96.3. в други случаи, предвидени в закона или тези Общи условия или издадени към тях Специални условия или добавъци.

97. Прекратяването на договора за застраховка по т. 96.1 от страна на Застрахователя се извършва чрез едномесечно писмено предизвестие, отправено до Застрахования. Договорът се счита за прекратен в 24.00 часа на деня, в който изтича срока по

предизвестие. В този случай Застрахователят е длъжен да върне на Застрахования част от премията, пропорционална на оставащия срок от договора след приспадане на направените от Застрахователя административни разходи.

98. Прекратяването на договора за застраховка по т. 96.1 от страна на Застрахования се извършва по реда на т. 97, изречение първо и второ от тези Общи условия. В този случай, към предизвестие до Застрахователя, Застрахованият изпраща застрахователната полица и всички издадени към нея добавъци в оригинал. Ако към датата на прекратяване на договора не са настъпили застрахователни събития, за които е отправена претенция към Застрахователя, Застрахованият има право на част от премията, чиито размер се определя след приспадане на административните разходи на Застрахователя и премията за изтеклия срок, изчислена по краткосрочната тарифа на Застрахователя.

99. Прекратяването на договора от страна на Застрахователя по т. 96.2 се извършва по реда на т. 51, като Застрахователят не дължи връщане на застрахователна премия.

XV. СУБРОГАЦИЯ. ДАВНОСТ

100. Ако вредите на застрахованите имущества са причинени от трето лице, Застрахователят встъпва в правата на обезщетеното лице срещу причинителя на вредите до размера на платеното застрахователно обезщетение и обичайните разноски по определянето му. Отказът на обезщетеното лице от правата му срещу причинителя на вредата, няма сила спрямо Застрахователя, относно възможността на последния да упражни правата си.

101. Правата по договора за застраховка се погасяват с изтичането на три години от датата на настъпване на застрахователното събитие.

XVI. ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

102. За броевете на сроковете по тези Общи условия, когато изрично не е указано друго в тях, се прилага чл.72 от Закона за задълженията и договорите. Навсякъде, където сроковете по тези Общи условия са определени в дни, се имат предвид работни дни, освен ако изрично не е посочено друго.

103. Застрахователната полица, тези Общи условия, както и издадените към тях Специални условия и/или добавъци /ако са издадени такива/ в своето цяло съдържат договора за застраховка и са неразделни една от друга части на същия.

104. Всички спорове между Застрахован и Застраховател се уреждат по пътя на взаимно съгласие. В случай на непостигане на съгласие между страните, всички спорове между Застрахован и Застраховател ще бъдат решавани от Арбитражен съд София при Сдружение "Правна Помощ и Медиация" съобразно неговия правилник.

105. Приложимо право по тези Общи условия е българското право. Искове във връзка със спорове между страните по тази застраховка се предявяват пред Арбитражен съд София при Сдружение "Правна Помощ и Медиация".

106. Когато застраховката е в полза на трето лице последните от неизпълнение на задълженията на Застрахования, съобразно установените за изпълнението им ред, срокове и условия, се отнасят и до третото лице.

107. За всички въпроси, неуредени в полицата или тези Общи условия, или издадените към тях Специални условия или добавъци, се прилагат разпоредбите на Кодекса за застраховането, Търговския закон, Закона за задълженията и договорите и другите норми на българското законодателство.

Тези Общи условия за застраховка „Домашно имущество“ са приети от Съвета на директорите на ЗД БУЛ ИНС АД с протокол № 8 от 28.07.2015 г. и се прилагат от 01.08.2015 г. Коригирани от СД с протокол № 3 от 26.01.2016